

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 321/2568

พนักงานอัยการจังหวัดหล่มสัก โจทก์ นาย ก. โจทก์ร่วม นาย ป. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 329, ป.อ. มาตรา 58, ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.พ.พ. มาตรา 438

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยติดตั้งแผ่นป้ายไว้นิลขนาดใหญ่ มีภาพโจทก์ร่วม ส. และ บ. พร้อมมีข้อความที่หมิ่นประมาทโจทก์ร่วม โดยติดตั้งแผ่นป้ายไว้นิลทั้งสองแผ่นริมถนนสาธารณะสายพิษณุโลก - หล่มสัก ซึ่งมีผู้ใช้เส้นทางสัญจรจำนวนมาก สื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะให้บุคคลทั่วไปที่สัญจรไปมาได้พบเห็นข้อความประกอบภาพโจทก์ร่วม และชี้ให้เห็นว่าโจทก์ร่วมกระทำผิดหน้าที่ และยังช่วยเหลือผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งไม่เป็นความจริง พฤติการณ์ดังกล่าว ไม่อาจถือว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ตีชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ทั้งไม่ใช่ว่าการป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม เพราะหากจำเลยเห็นว่าการกระทำของโจทก์ร่วมไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยสามารถใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมได้ การกระทำของจำเลยจึงไม่เข้าข่ายยกเว้นให้ไม่ต้องรับผิด ตาม ป.อ. มาตรา 329 (1) (3)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 136, 326, 328 บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 64/2563 ของศาลชั้นต้น เข้ากับโทษของจำเลยในคดีนี้ จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษ ระหว่างพิจารณา นายกฤษณ์ ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทน เพราะเหตุเสียหายชื่อเสียงเป็นเงิน 10,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่กระทำความผิดจนถึงวันฟ้อง และนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยจะชำระตามคำพิพากษาให้แก่ผู้ร้อง และยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่งว่า จำเลยมิได้กระทำความผิด ผู้เสียหายไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากจำเลย ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์และโจทก์ร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษากลับเป็นว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136, 328 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ลงโทษจำคุก 9 เดือน และปรับ 90,000 บาท ทางพิจารณาของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน และปรับ 60,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่ทำคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ให้จำเลยฟังตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำขอบวกโทษ และให้จำเลยใช้ค่าเสียหาย 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันทำละเมิด (วันที่ 16 พฤษภาคม 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ตามที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน

ร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ร่วมขอ ค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแพ่งทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ร่วมและจำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติในชั้นนี้ว่า โจทก์ร่วมดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 เมื่อระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2564 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2564 จำเลยติดตั้งแผ่นป้ายไว้นิลขนาดใหญ่ 2 ป้าย ริมถนนสายพิษณุโลก - หล่มสัก ป้ายที่หนึ่งขนาดความกว้าง 2 เมตร ยาว 10 เมตร มีภาพโจทก์ร่วม นายสันติ และนายสืบศักดิ์ และมีข้อความตัวอักษรภาษาไทยว่า "ร่วมกันต้านผู้ว่าฯ เพชรบูรณ์ ขอให้ ธรรม. เพิกถอน ปาสงวนแห่งชาติ ให้เป็นที่ราชพัสดุเพื่อยุติการร่วมรัฐมนตรี โดยใช้เขาค้อเป็นโมเดล ช่วยให้นักการเมืองที่บุกรุกยึดครองที่ดินปาสงวนทั่วประเทศถือครองป่าได้ ไม่ผิดกฎหมาย เชิญชวนพี่น้องชาวไทยปกป้องผืนป่า ที่ดินปาสงวนเป็นของประชาชนทั่วประเทศ" ป้ายที่สองขนาดความกว้าง 1.2 เมตร ยาว 6 เมตร มีภาพโจทก์ร่วม นายสันติ และนายสืบศักดิ์ และมีข้อความตัวอักษรภาษาไทยว่า "ร่วมกันต้านผู้ว่าฯ เพชรบูรณ์ ที่ขอให้ ธรรม.เปลี่ยนปาสงวนแห่งชาติเป็นที่ราชพัสดุ เพื่อยุติการร่วมและนักการเมืองใช้เขาค้อเป็นโมเดลช่วยนักการเมืองที่บุกรุกป่า ถือครองที่ป่าได้โดยไม่ผิดกฎหมาย เชิญชวนพี่น้องชาวไทยปกป้องผืนป่า ที่ดินปาสงวนเป็นของประชาชนทั่วประเทศ" มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ สำหรับความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136 นั้น เห็นว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์ร่วมดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา ปาสงวนแห่งชาติ เมื่อข้อความในแผ่นป้ายไว้นิลระบุว่า...ให้ร่วมกันต้านโจทก์ร่วม ที่จะขอให้ ธรรม.เปลี่ยนปาสงวนแห่งชาติเป็นที่ราชพัสดุ เพื่อยุติการร่วมและนักการเมืองใช้เขาค้อเป็นโมเดลช่วยนักการเมืองที่บุกรุกป่า ถือครองที่ป่าได้โดยไม่ผิดกฎหมาย... อันเป็นการสื่อให้เห็นว่าโจทก์ร่วมไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาปาสงวนแห่งชาติ โดยเอื้อประโยชน์ให้แก่รายทุนและนักการเมืองที่กระทำความผิดกฎหมายบุกรุกปาสงวนแห่งชาติให้ถือครองป่าได้โดยไม่ผิดกฎหมาย เช่นนี้ ย่อมทำให้โจทก์ร่วมถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม เป็นที่เกลียดชังของประชาชน และทำให้โจทก์ร่วมได้รับความอับอายเสียหาย การกระทำของจำเลยดังกล่าวจึงเป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136 ส่วนความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326, 328 นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาข้อความในแผ่นป้ายไว้นิลเป็นการกล่าวหาว่าโจทก์ร่วมจะดำเนินการขอให้คณะรัฐมนตรีเปลี่ยนปาสงวนแห่งชาติเป็นที่ราชพัสดุเพื่อช่วยเหลือรายทุนและนักการเมืองที่กระทำความผิดกฎหมายบุกรุกที่ปาสงวนแห่งชาติให้ถือครองป่าต่อไปโดยไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งเท่ากับกล่าวหาว่าโจทก์ร่วมช่วยเหลือผู้กระทำความผิดกฎหมายให้ไม่ต้องรับผิดและยังสามารถถือครองที่ป่าต่อไปโดยไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งไม่เป็นความจริง เนื่องจากโจทก์ร่วมเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาป่า และโจทก์ร่วมเพียงแต่ดำเนินการไปตามนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น อันเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการบุกรุกปาสงวนแห่งชาติแนวทางหนึ่งเท่านั้น การกระทำของจำเลยดังกล่าวจึงเป็นการใส่ความโจทก์ร่วมต่อบุคคลที่สาม โดยจำเลยมีเจตนาที่จะทำให้โจทก์ร่วมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโจทก์ร่วมโดยการโฆษณา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ส่วนที่จำเลยฎีกาต่อสู่ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ตีชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ เพื่อความชอบธรรมป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 (1) (3) จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดนั้น เห็นว่า การที่จำเลยติดตั้งแผ่นป้ายไว้นิลขนาดใหญ่ มีภาพโจทก์ร่วม นายสันติ และนายสืบศักดิ์ พร้อมมีข้อความที่

หมิ่นประมาทโจทก์ร่วมดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว โดยติดตั้งแผ่นป้ายไวน์ลทั้งสองแผ่นริมถนนสาธารณะสายพิษณุโลก - หล่มสัก ซึ่งมีผู้ใช้เส้นทางสัญจรจำนวนมาก สื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะให้บุคคลทั่วไปที่สัญจรไปมาได้พบเห็นข้อความประกอบภาพโจทก์ร่วม และชี้ให้เห็นว่าโจทก์ร่วมกระทำผิดหน้าที่ และยังช่วยเหลือผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งไม่เป็นความจริง พฤติการณ์ดังกล่าวของจำเลยเช่นนี้ ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ดิชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ทั้งไม่ใช่อำนาจการป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม เพราะหากจำเลยเห็นว่าการกระทำของโจทก์ร่วมไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยสามารถใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมได้ การกระทำของจำเลยจึงไม่เข้าข่ายยกเว้นให้ไม่ต้องรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 (1) (3) ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136, 328 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมและจำเลยว่า จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมหรือไม่ เพียงใด และมีเหตุให้ลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รอการลงโทษหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังว่าจำเลยกระทำความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน และหมิ่นประมาทโจทก์ร่วมโดยการโฆษณา อันเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม ทำให้โจทก์ร่วมได้รับความเสียหาย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อชื่อเสียงและเกียรติคุณของโจทก์ร่วม ซึ่งการกำหนดค่าสินไหมทดแทนว่าจะฟังใช้เพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 438 วรรคหนึ่ง เมื่อคำนึงถึงชื่อเสียงและเกียรติคุณของโจทก์ร่วมประกอบกับพฤติการณ์อันเป็นต้นเหตุแห่งคดีแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 กำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมเป็นเงิน 500,000 บาท นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ทั้งพฤติการณ์แห่งคดีถือว่าไม่ร้ายแรงมากนัก กรณีมีเหตุอันควรปรานี กรณีจึงไม่มีเหตุที่จะลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รอการลงโทษ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุทธิ จันทรสุทธิ · สัมพันธ์ บุณนาค · จักรี พงษธา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/321/2568>